

NR 38
MAR 2023

SMUK

nyheds små sassin

INDHOLD

04 Forår for fuld blæs

I foråret springer alting ud. SMUK springer også ud og giver tre forårskoncerter, hvor publikum får en smuk buket af festlig og stemningsfyldt musik af både den klassiske og swingende slags.

06 Mød march-magerne

Lars Birkelund Olsen og Kenneth Pultz Stenum skaber sammen musik. Læs om blandt andet sirener, børnerim, og alt det andet, der gemmer sig i deres værker.

08 SMUK har fået ny dirigent

Stig Mærsk har slået sine folder i det nordengelske og skal fremover gøre det i det syddanske.

10 Nationale mærkedage i ny indpakning

Lysfesten har haft stor succes med sin fornyelse. Nu er det Dybbøldagens tur. Markeringen den 18. april bliver i år noget anderledes.

12 Julestemning i ørkenland

Forsvarets Musikalske Ambassadører har besøgt danske soldater i Kuwait og Irak. Kom helt tæt på de uforglemmelige oplevelser.

17 Nytårskonserter fik fantastisk comeback

Efter to år med aflysninger var der tidligere på året gensyn med SMUK Nytårskoncert, og publikum blev blæst omkuld.

18 Kort nyt

Nyt om navne, spændende projekter og nye udfordringer.

20 Uddrag af SMUK kalender

TRADITIONER OG FORNYELSE

I vores lille hjørne af verden er der fred, og vi nyder friheden. Men ikke langt fra vores grænser regner misserne fra himlen, og friheden er under pres. Verden er fyldt med brændpunkter, og danske soldater forsøger i flere af dem at gøre en forskel. I SMUK forsøger vi at gøre en forskel for soldaterne. Ikke kun når der er parader i Danmark, når vigtige mærkedage bliver markeret, eller når der skal bygges bro mellem Forsvaret og civilsamfundet.

SMUK tager også ud i de egne af verden, hvor soldaterne er langt hjemmefra. Vi minder dem om, at mange i Danmark har dem i deres tanker, ikke mindst deres kære, som dagligt savner dem – akkurat som soldaterne savner deres kære. Derfor giver det så meget mening, at musikkorpset besøger eksempelvis Kuwait og Irak, et besøg du kan læse om i dette blad. Det giver også god mening, at ikke alle 16 musikere drager ud. Det ville kræve for store foranstaltninger i forhold til både logistik og praktik. Deler vi os op, kan vi samtidig passe vores pligter herhjemme. For vi løser som bekendt en lang række opgaver inden for landets grænser. Nogle af dem har ligeledes fokus på danske udsendte. Op til jul lancerede vi videoer optaget i Haderslev Domkirke med messingmusik fra SMUK og korsang fra Haderslev Domkirkes Pigechor. Via delinger på sociale medier fungerede videoerne som hilsner til de udsendte fra alle os herhjemme.

I forbindelse med julen viste vi også vores taknemmelighed til dem, der har gjort en forskel ude, men som nu er vendt hjem. Det gjorde vi ved tre julekoncerter i henholdsvis Fredericia, Haderslev og Gråsten for veteraner. Koncerterne blev gennemført i samarbejde med lokale veterancentre og kommunale veterankoordinatorer. Sammen kan vi opnå endnu mere.

Det er SMUK Støtteforeningen ligeledes et billede på. Støtteforeningen bakker op om vores arbejde. Mange projekter kunne ikke gennemføres uden hjælp fra netop SMUK Støtteforening. Sammen skaber vi udvikling, for selv om SMUK bygger på hundredår gamle traditioner, så er fornyelse nødvendigt. Det finder du også eksempler på her i bladet.

Rasmus Frandsen
Orkesterchef SMUK

Keller Nielsen
Formand for SMUK Støtteforening

DET FÆLLES GAVEKORT
FOR HADERSLEV KOMMUNE

KAN BRUGES I
95
FORRETNINGER

GAVEKORT
Køb LIGE DET DU ØNSKER DIG

Køb det i:

- Føtex
- Bispens
- Meny
- SuperBrugsen
- Kwickly Vojens
- Gram Gaveshop

Du kan også købe et gavekortbevis på www.haderslev-butikker.dk og få det sendt pr. mail eller SMS. Så kan du printe det med det samme eller videresende det direkte til modtageren.

HADERSLEV BUTIKKER
VOJENS HANDEL HUS
GRAM HANDEL HUS

Haderslev
- aktive med hjerte og vilje

3 koncerter på ét bræt

Kender du det med at bestille tre stykker smørbrød? Du ved ikke nødvendigvis præcis, hvilken slags pynt, der hver især beklæder brødet, men du kender hovedingrediensen, og du ved, at det bliver hammerlækkert. Hen over foråret serverer SMUK et bræt med tre stykker musikalsk smørrebrød. Der bliver både et klassisk, et swingende og et nyskabende. Velbekomme.

1 DET KLASSISKE

Den smukke kirkesal på Koldinghus samt SMUKs egen hjemmebane i Slesvigske Musikhus lægger i slutningen af marts gulve til fantastiske oplevelser med Forsvarets Musikalske Ambassadører. Ved koncerterne præsenterer SMUK klassisk musik fra øverste hylde.

Lars Birkelund Olsen har arrangeret Elgars berømte cellokoncert 1. sats, så den passer til SMUKs besætning. Lars Birkelund Olsen, der spiller tuba, er solist.

Dirigent Magnus Larsson - Foto: Mathias Løvgen

Det er svenske Magnus Larsson, der dirigerer de to koncerter. Magnus Larsson har markeret sig på den professionelle scene i Danmark såvel som i Sverige og har, trods sin unge alder, allerede dirigeret og assisteret adskillige orkester- og operaproduktioner, bl.a. DR Symfoniorkestret og en lang række svenske orkestre. Han har desuden modtaget Statens Kunstfonds "Den Unge Kunstneriske Elite" karrierelegat.

Ved de to klassiske koncerter får publikum desuden mulighed for at hilse på Judy Hunsbjerg. Hun er netop blevet ansat i SMUK som kornettist, og hun er i fuld gang med at dykke ned i SMUKs store nodearkiv for at finde akkurat det solostykke, hun gerne vil forkæle publikum med til koncerterne.

SMUK FORÅRSKONCERT

DIRIGENT: Magnus Larsson
TID: Torsdag den 30. marts kl. 19.30
STED: Slesvigske Musikhus, Louisevej, Haderslev
BILLETPRIS: Kr. 125,- (Rabat kr. 25,- til medlemmer af SMUK Støtteforening)
BILLETSALG: Slesvigske Musikkorps tlf.: 72831263 samt www.smukmusik.dk
ARRANGØR: Foreningen SMUK Koncertfond

SMUK FORÅRSKONCERT

DIRIGENT: Magnus Larsson
TID: Fredag den 31. marts kl. 16.00
STED: Kirkesalen på Koldinghus, Kolding
BILLETPRIS: Kr. 150 inkl. entré til Koldinghus (til kl. 16.00) Entré museumsklubben 50 kr.
BILLETSALG: www.smukmusik.dk og ved indgangen
ARRANGØR: Koldinghus – Kongernes Samling i samarbejde med Foreningen SMUK Koncertfond

Dirigent Nikolai Bøgelund

2 DET SWINGENDE

Forår er ny, frisk energi. Og energi er netop, hvad publikum kommer til at opleve, når SMUK inviterer til to rytmiske koncerter på henholdsvis Kulturhus Harmonien i Haderslev samt Tobakken i Esbjerg.

- Vi har længe ønsket at komme tilbage til Esbjerg, så at det nu er lykkedes med koncerten på Tobakken, sætter vi stor pris på, siger SMUKs orkesterchef Rasmus Frandsen og fortæller, at koncerterne bliver fyldt med lækker bigbandmusik.

De to koncerter er beviset på, at musikkorpset rummer mange forskellige sider og mestrer vidt forskellige genrer. Det er Nikolai Bøgelund, der dirigerer SMUK til koncerterne. Han har blandt andet stået i spidsen for Aarhus Jazz Orchestra og DR's Big Band og har desuden turneret med Lukas Graham.

SMUK SÅ DET SWINGER

DIRIGENT: Nikolai Bøgelund
TID: Torsdag den 9. marts kl. 19.30
STED: Kulturhus Harmonien, Haderslev
BILLETPRIS: Kr. 125,- (Rabat kr. 25,- til medlemmer af SMUK Støtteforening)
BILLETSALG: www.smukmusik.dk
ARRANGØR: Foreningen SMUK Koncertfond

SMUK SÅ DET SWINGER

DIRIGENT: Nikolai Bøgelund
TID: Fredag den 10. marts kl. 20.00
STED: Tobakken, Esbjerg
BILLETPRIS: Kr. 100,- (Rabat kr. 25,- til medlemmer af SMUK Støtteforening)
BILLETSALG: www.smukmusik.dk
ARRANGØR: Tobakken, Esbjerg i samarbejde med Foreningen SMUK Koncertfond

SMUK på Koldinghus

3 DET NYSKABENDE

Det er et koncert-tilbud, der har simret længe, som SMUK nu inviterer til. Der er tale om en kammerkoncert, hvor nogle af musikerne fra SMUK kan opleves i helt nye konstellationer. Det er altså ikke hele musikkorpset, som publikum kommer til at opleve. Til gengæld kan publikum opleve musikkorpsets Bøsendorfer koncertflygel.

Tanken er, at musikerne spiller soloer akkompagneret af flyglet og hinanden. Musikerne får derved mulighed for at præsentere et helt andet repertoire, end det SMUK normalt byder på. For mulighederne er mange og reglerne få. Musikerne kan vælge at spille helt solo, at lade sig akkompagnere af flygel eller at gå sammen i et lille ensemble og på den måde præsentere kammermusik for messingblæsere og slagtøj.

SMUK KAMMERMUSIK

TID: Onsdag den 22. marts kl. 19.30
STED: Slesvigske Musikhus, Haderslev
BILLETPRIS: Kr. 100,- (Rabat kr. 25,- til medlemmer af SMUK Støtteforening)
BILLETSALG: Slesvigske Musikkorps tlf.: 72 83 12 63 samt www.smukmusik.dk
ARRANGØR: Foreningen SMUK Koncertfond

March-magerne

Kenneth Pultz Stenum og Lars Birkelund Olsen bruger gerne melodistumper fra kendte sange, når de komponerer.

Kenneth Pultz Stenum er stabstambour, og går derfor i spidsen for SMUK ved Fredagsparaderne.

Egentligt er Lars Birkelund Olsen og Kenneth Pultz Stenum ansat i SMUK til at trylle på henholdsvis tuba og trompet. De to musikere kan dog meget mere end det, og når de ikke spiller i orkesteret, så går de og pusler med noget, der har længere holdbarhed end det meste.

Lars Birkelund Olsen og Kenneth Pultz Stenum har således skrevet sig ind i en århundreder lang tradition. Sammen komponerer de marcher, men ikke som H.C. Lumbye gjorde det.

- Vi kan godt lide at putte noget nutidigt ind i harmonierne, og vi lægger også nogle små citater ind, som marchen relaterer til. Det, synes vi, er sjovt. Marcher har desuden altid gjort folk glade, og det er rart at se, at noget, man har skrevet, har en indvirkning på folk, siger Lars Birkelund Olsen.

Citater er i denne sammenhæng melodistumper fra andre melodier. Da Kenneth Pultz Stenum og Lars Birkelund Olsen eksempelvis skrev "Beredskabsstyrelsens 80-års jubilæums march" blev der blandt andet lagt toner ind fra "Sprøjterne kom susende, vælled' alle husene" samt en sirene.

De har også skrevet musik, de fleste i Haderslev har lyttet til, i hvert fald, hvis de har krydset orkestrets vej ved fredagsparaderne. Til denne begivenhed har Kenneth Pultz Stenum og Lars Birkelund Olsen nemlig skrevet "Fredagsparade march". I den kan man høre toner fra både Slesvigske Fodregiments signal, "Slumre sødt i Slesvig jord" og "Det haver så nyligen regnet".

EN SJOV HISTORIE

Kenneth Pultz Stenum og Lars Birkelund Olsen har også skrevet "Hærens Sergentskoles march".

- I den er der et citat fra "En by i provinsen", for det, synes vi, er lidt sjovt. Vi har også puttet citater ind, der er skjulte, og som ikke alle opdager, siger Kenneth Pultz Stenum.

- Engang var der faktisk en, der spurgte mig, hvorfor vi havde et citat fra "Internationale" med i marchen, tilføjer Lars Birkelund Olsen med et grin, for det synes vedkommende at kunne høre.

Lars Birkelund Olsen understreger samtidig, at der altså ikke er spor fra en socialistisk slagsang i marchen til sergentskolen.

ET AFTRYK

Fredagsparade march er i øvrigt en af Kenneth Pultz Stenums favoritter.

- Jeg er så heldig, at jeg går forrest til fredagsparaden fordi jeg er stabstambour, og jeg må indrømme, at det er skønt at gå foran alle kollegaerne og lytte til musik, som Lars og jeg har skrevet, siger Kenneth Pultz Stenum.

- Og så går jeg nok på pension inden for en overskuelig fremtid, men Fredagsparade march bliver sikkert også spillet om 20 år. Det er da en rar tanke, at jeg har sat et lille aftryk på musikken, tilføjer ham.

PROCESSEN

Når de to komponister skal skabe en ny march, sidder de først hver for sig og finder på små melodier. Nogle gange dukker melodierne frem under en gåtur, andre gange ved klaveret. Melodierne sender de frem og tilbage, til der er skabt noget mere konkret at arbejde med. Herefter mødes de og pusler tingene mere på plads.

- En stor del af det er jo håndværk, en mindre del handler om musikalitet og talent. Den håndværksmæssige del handler blandt andet om at få musikken til at passe til højden på instrumenternes toner og at balancere akkorderne. Og hvis man har lavet en melodi, der er nynbar, så er der bedre chancer for, at det bliver en ørehænger, siger Lars Birkelund Olsen.

Ifølge ham er det lidt svært at sætte ord på håndværket. Han sammenligner det med, at nogle bare kan det der med at skrive festsange.

- Vi kender alle det der med, at man sidder og synger en festsang, hvor versefødderne ikke passer, og der er tvivlsomme rim. Og så er der bare nogle, der kan skrive festsange, der er helt vildt sjove og er til at synge, fordi dem, der har skrevet dem, har noget erfaring og kan håndværket, forklarer han.

De to marchmagere har sammen komponeret fire marcher. De tre, der er nævnt her, og så en fjerde, der endnu er hemmelig. Hvad det går ud på, må du vente med at finde ud af til næste udgave af SMUKs nyhedsmagasin.

Lars Birkelund Olsen er tubaist, men han har også omskrevet talrige musikstykker, så de passer til SMUK's besætning.

FAKTA

KORT OM KOMPONISTERNE

Kenneth Pultz Stenum og Lars Birkelund Olsen forklarer, at marchmusikken går flere hundrede år tilbage, men at tonesproget har udviklet sig gennem tid. De to komponister bruger et tonesprog, der måske er mere billedligt end det, der blev brugt tilbage i tiden. Ud over de fire marcher makkerparret har komponeret til SMUK, har de komponeret de to marcher: "Brass Band Syds 20 års jubilæums march" samt "Struer Brass Bands March".

Dirigent Stig Mærsk

Ny dirigent har fortid i flåden

Den nye dirigent ved SMUK, Stig Mærsk, har Forsvaret under huden. Før han begyndte på musikkonservatoriet, var han på kontrakt i Søværnet.

En ung mand, som giver musikkorpset en hjælpende hånd, når der er brug for en trompetist, hvorefter han drager ud for at prøve lykken og dygtiggøre sig for siden at vende tilbage for at stå i spidsen for selvsamme musikkorps. Det kunne lyde som handlingen i et eventyr, og det er da også næsten, hvad det er. I hvert fald hvis man spørger den mand, det hele handler om; dirigenten Stig Mærsk.

Stig Mærsk vandt dirigentkonkurrencen og skal fremover være musikdirigent for Forsvarets Musikalske Ambassadører.

Efter ti år i England og mere end 1.000 timer på scenen er Stig Mærsk og hans familie tilbage i Danmark, og et nyt kapitel er begyndt.

ET MEKKA FOR MESSINGMUSIK

Et nyt kapitel tog ligeledes sin begyndelse, da Stig Mærsk i sin tid krydsede Nordsøen.

- Idéen med at flytte til England var at få mere scenetid og mere tid med forskellige orkestre og dermed dygtiggøre mig. Jeg var en ret grøn dirigent, og i Danmark var der ikke så mange muligheder for at komme i ilden, siger Stig Mærsk og fortsætter:

- Jeg har spillet med mange bands i England og havde derfor gode kontakter. Jeg kom til en audition, fik en kontrakt og har siden bare bygget på og bygget på, siger Stig Mærsk, der blandt andet har dirigeret i Royal Albert Hall.

Stig Mærsk har de seneste ti år haft adresse i byen Wakefield, der ligger nær Leeds. Han forklarer, at netop Nordengland har ry for at huse nogle af de fremmeste messingorkestre.

- Nordengland er et mekka for messingmusik, og gennem årene har jeg haft mulighed for at prøve at dirigere nogle af de bedste bands, man kan komme til, siger han.

Med to piger i skolealderen og et Brexit, der gør Storbritannien til et andet land, var det imidlertid tid til at flytte hjem.

UNDERVISTE I SIGNALHORN

Det bliver ikke første gang, Stig Mærsk får Forsvaret som arbejdsgiver. Han aftjente sin værnepligt i Søværnet, hvor han fik den ni måneder lange basisuddannelse og desuden var musiker i Søværnets Tambourkorps. Her fik han efterfølgende en to-årig kontrakt, hvorefter han blev ansat i Den Kongelige Livgardes Tambourkorps.

- Men først skulle jeg lige lære at spille fløjte, siger Stig Mærsk med et smil.

Hos Livgarden underviste Stig Mærsk blandt andet de værnepligtige i at spille signalhorn.

Stig Mærsk benyttede sig herefter af muligheden i Forsvaret for at tage en uddannelse på gunstige vilkår. De kommende år læste Stig Mærsk på Det Jyske Musikkonservatorium i Aarhus og blev uddannet trompetist. Undervejs trådte han flere gange til hos både SMUK og Den Kongelige Livgarde, når der var brug for en musiker.

SKIFTEDE SPOR

Det var som nyuddannet trompetist, han besluttede at ændre spor og gå dirigentvejen. På mange måder et oplagt valg, fortæller han.

- Jeg mærkede ret hurtigt, at jeg var god til at være dirigent, da jeg fik muligheden for at prøve det af. Omvendt følte jeg, at mine muligheder for at få et fast job som trompetist var begrænsede. Mine medstuderende var langt dygtigere, end jeg var, siger Stig Mærsk.

Han forklarer, at det hurtigt følte rigtigt at guide musikerne gennem musikken.

- I England spillede vi koncerter næsten hver weekend, så jeg har opbygget en evne til at være afslappet på scenen og tale med publikum. Jeg har fundet min identitet og måde at gøre tingene på. Jeg er ret afslappet og naturlig. Sjov er jeg nok ikke - så jeg står ikke og fyrer vittigheder af, siger Stig Mærsk med et smil.

Stig Mærsk har altid været tæt på Forsvarets musikkorps. Hans far var trompetist i Den Kongelige Livgarde.

Stig Mærsk var som barn også del af Tivoligarden. I England har han arbejdet sammen med blandt andet "Carlton Main Frickley Colliery Band", "Grimethorpe Colliery Band" og "Brig-house and Rastrick Band".

Dybbøldagen går tæt på soldatens liv

Vil man gerne dykke godt ned i historien, så er det værd at slå et smut forbi årets Dybbøldag. Oplev blandt andre Tom Buk-Swienty.

Lysfestens forvandling

Lysfesten i Haderslev er beviset på, at nationale mærkedage stadig kan have en masse at tilbyde publikum.

Engang var der parade med soldater fra kasernen i Sønderborg og SMUK, når Dybbøldagen den 18. april blev markeret. Først blev der lagt krans, siden gik turen fra skanserne ved Dybbøl og ind til byens centrum. Nu er kasernen lukket, og det har skabt stof til eftertanke. Slaget ved Dybbøl den 18. april 1864 er en af de væsentligste begivenheder i Danmarks historie, men hvordan sikrer man, at denne dato bliver husket og deltagerne mindet? – Det kan publikum få et bud på i år.

- Hvis ikke dagen skulle dø, skulle den gentænkes. Og dagen er for vigtig til at forsvinde. Dybbøldagen er enorm vigtig for vores område, blandt andet fordi den kan være med til at skabe en forståelse for historien hos ikke mindst det unge publikum, forklarer tovholder for projektet Nanna Blankschøn fra Idrætshøjskolen Sønderborg.

TRÆKKER TRÅDE TIL I DAG

Det overordnede tema for dagen er "soldatens liv". Akkurat som tidligere begynder dagen på skanserne ved Dybbøl Banke. Her deltager SMUK, så alle kan mærke noget af historiens vingesus, når messinginstrumenterne fylder luften med højtidelige toner. I år er både gymnasieelever samt højskoleelever i øvrigt blevet særligt inviteret til at deltage.

Senere på dagen er alle også velkomne til et helt specielt arrangement i Frihedshallen. Her bliver der set nærmere på den dag i 1864, hvor danske mænd i hobe tal faldt døde til jorden, og hvor den danske selvforståelse led et knæk.

- SMUK laver lydkulissen, når der er indmarch med fanerne. Det er stadig en mærkedag, og vi holder fast i traditionerne, siger Nanna Blankschøn.

- Bagefter vil vi forsøge at trække tråde til i dag. Vi ser nærmere på soldatens liv ved blandt at læse op fra nogle af de breve danske men også tyske soldater sendte hjem til deres kære i 1864, fortsætter hun og fortæller, at tidligere udsendte soldater fra Slesvigske Fodregiment, vil blive interviewet om, hvilke tanker de gjorde sig, inden de drog i krig.

ERFAREN GUIDE

For selvom geværene ikke længere bliver ladet foran, og bajonetter ikke længere er en del af standardudrustningen – så er der en række fællesnævner på dengang og i dag. Ikke mindst hvad angår savnet og frygten for aldrig at komme til at se sine kære igen.

Vært fra P1 og historiker Adam Holm guider gennem den helt specielle dag, hvor blandt andet Tom Buk-Swienty er gæst. Publikum vil desuden kunne opleve soldater fra Slesvigske Fodregiment, der har været udsendte.

FAKTA

KORT OM DAGEN

Kommune, Idrætshøjskolen Sønderborg, SMUK og hjemmeværnet har sammen gentænkt Dybbøldagen. Efter arrangementet i Frihedshallen er der kaffe med boller og lagkage. Det skal man imidlertid huske at tilkøbe på forhånd. Tilmelding til kaffe og kage sker via idrætshøjskolens hjemmeside www.ihs.dk

På vores nationale mærkedage markerer vi begivenheder, der har været med til at definere Danmarks historie, og vi mindes dem, der deltog i dem, og dem, der mistede. Af og til skal der imidlertid pustes nyt liv i mærkedagene, hvis ikke de skal dø ud. Det er den proces, der nu er i gang i Sønderborg i forbindelse med markeringen af Slaget ved Dybbøl.

Arrangørerne af markeringen den 18. april behøver imidlertid ikke kigge langt mod nord for at finde inspiration og gode råd. I Haderslev er en af årets store begivenheder Lysfesten, der markerer Danmarks befrielse. Hvert år spiller SMUK en væsentlig rolle i markeringen, men for nogle år siden skulle der træffes et afgørende valg.

- Vi oplevede, at tilslutningen til Lysfesten var for nedadgående, jo længere væk vi kom fra 4. maj 1945, og færre og færre havde en relation til befrielsen. På en god aften – og hvis en kaserne-lukning var under opsejling – kunne der måske komme et par tusinder, ellers var besøgstallet måske 1.500. Vi tænkte, at vi havde to muligheder. Enten skulle vi gentænke Lysfesten, ellers ville det gå mod en lukning af den, siger Thor Lange, der er kulturkoordinator i Haderslev Kommune.

HAR FORTSAT RELEVANS

Beslutningen blev, at Lysfesten skulle gentænkes.

- Vi synes, at Frihedsbudskabet også har relevans i dag. Vi ville gerne, at det også appellerede til unge, og at der samtidig var et stærkt fokus på fred, frihed og forsoning. Så vi satte os ned og kiggede på Lysfesten. Vi var enige om, at vi aldrig ville gøre den til et tivoli, men vi var nødt til at se på kerneelementerne som afspilningen af frihedsbudskabet, Dannebrog,

fakkeloptøget og de levende lys i kasernens vinduer. Det blev faste elementer, som vi byggede oven på.

- Men det var ikke uden nervøsitet, vi ændrede lysfesten. Det er jo lidt som at lave om på juleaften, siger Thor Lange.

FORTSAT FORNYELSE

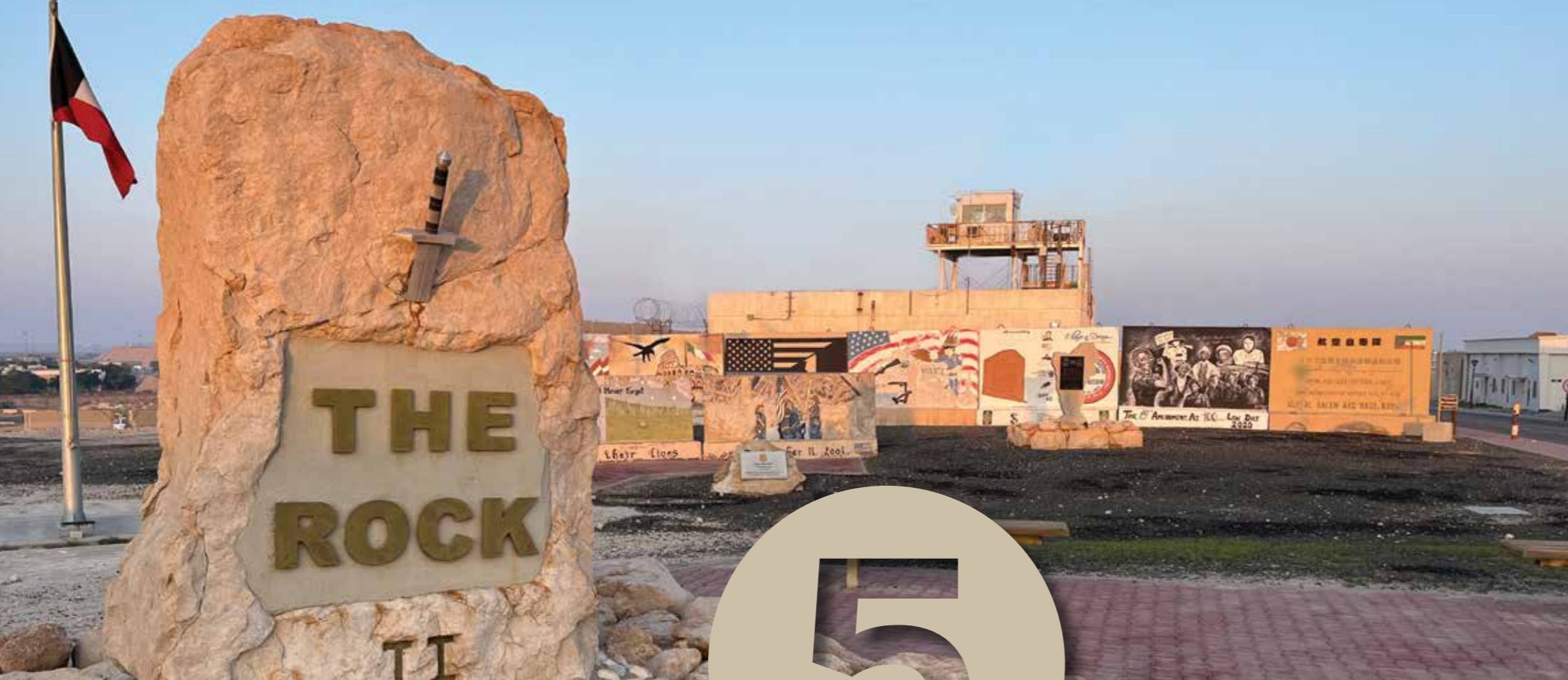
Et af de nye tiltag til Lysfesten var en 3d-animation, der blev blæst op på kasernens vægge og blæste publikum bagover. Måske var det rygtet om det fascinerende skue, måske noget andet. Første år efter Lysfestens forvandling kom 8.000 mennesker op til kasernen for at deltage.

- Det gav os en stolthed og tro på, at vi faktisk kunne nogle ting, siger Thor Lange, der har været med hele vejen.

Han understreger, at udvikling er et nøgleord. I tre år blev der vist 3d-animation på kasernen, og folk kom i busser fra eksempelvis Aalborg. Men så skulle der ske noget andet.

- Vi skal hele tiden forny os. Vi vil gerne overraske publikum på det kunstneriske, så de hvert år tænker: hvad har Lysfesten nu fundet på? – samtidig med at vi holder fast i kernen.

Det er en lang proces, hvor det er vigtigt, at man sætter sig nogle mål. Man skal turde tage nogle valg. Hvis man er vant til hvide lys på juletræet, skal man måske skifte dem ud med røde og se, hvad der sker, siger Thor Lange og oplyser, at hvilke overraskelser publikum får til Lysfesten 2023 ikke helt er på plads endnu, og det derfor er for tidligt at løfte sløret for programmet.

De fem på tur

SMUK har igen besøgt udsendte danske soldater. Fire musikere og en orkesterchef sørgede for julestemning i ørkensandet. Læs om syv dage pakket med oplevelser.

11

II. DECEMBER

Bilen bærer Forsvarets nummerplader, og den har plads til alle fire musikere samt orkesterchef. De fem er på vej mod Irak og Kuwait. Kursen bliver sat mod Kastrup Lufthavn, og det er en god ven af SMUK, der styrer gennem trafikken på både E-45 og E-20. Bag rettet sidder nemlig René Andersen.

Allerede inden turen er kommet rigtigt i gang, bliver en ring således sluttet. For en del år siden kørte René Andersen ligeledes musikerne til lufthavnen. Dengang var det danske udsendte i Afghanistan, der skulle have fornøjelsen af SMUK. Kort efter blev René Andersen ansat som forsyningshjælper i SMUK. Siden fik han en anden stilling i Forsvaret, men køreturen til Kastrup denne dag er en af hans sidste opgaver. Han er nemlig blevet ansat i beredskabsstyrelsen.

CAMP ROCK

Den lille flok krydser to bæltter og når frem til lufthavnen. Herfra går turen videre med civil fly til Istanbul, og efter et par timer i transit fortsætter færdens mod Kuwait og turens første destination: Camp Rock.

Kuwait er et land uden bakker, bjerge og dale, men et enkelt sted hæver landskabet sig en smule. Her ligger Camp Rock. De mange soldater fra en række lande, herunder Danmark, understøtter kampen mod terror.

- Vi blev taget godt imod af to danske soldater, da vi landede i Kuwait om aftenen, og de kørte os ud til lejren. Turen tog en times tid, og vi var i sikre hænder og godt selskab, fortæller en af musikerne, Lea R. Nielsen.

GERTRUD SAND

De fem fra SMUK bliver mødt af et sælsomt syn, da de når deres barakker. Her er både en stor, oppustelig snemand og en omtrent lige så stor, oppustelig julemand. Og i de containere, der de næste par dage udgør deres kvarter, er der ikke sparet på guirlander og julehjerter.

- Det var som om, Gertrud Sand fra The Julekalender var gået fuldstændig amok i lejren, siger Lea R. Nielsen med et grin.

Kort efter ankomsten bliver musikerne briefet.

- Sådan er det altid, når vi er ude. Så får vi informationer om, hvad vi må og ikke må af hensyn til vores egen og resten af lejrens sikkerhed.

NOGLE MÅNEDER TIDLIGERE...

Lea R. Niensens bryst hæver og sænker sig roligt. Hun tager sigte, klemmer aftrækkeren, og patronen går på jagt efter sit mål. Før musikerne kan besøge danske soldater i kampzoner, skal de bestå en række prøver, herunder fysiske tests og skydeprøver.

- Altså det var ikke lige det, vi blev uddannet til på konservatoriet, siger Lea R. Nielsen med et smil og tilføjer hurtigt:

- Men jeg synes, det er ret sjovt. Er det ikke tit sådan, at når man er ret god til noget, så synes man, det er sjovt? Vi musikere behersker vores åndedræt og har en rolig hånd, så musikere er faktisk tit ret gode skytter. Hvis jeg ikke kunne ramme en ladeport, var det ikke sikkert, jeg syntes, det var sjovt. Faktisk har jeg selv købt en luftpistol, så jeg kan øve lidt derhjemme.

- Men altså, udsigten til at gå rundt med skarpladt pistol er lige en barriere, man skal over. For når man selv er bevæbnet, har man pligt til, i værste tilfælde, at bruge den.

Inden afrejse udfylder Lea R. Nielsen også "Sidste Vilje" i tilfælde af, at det værste skulle ske. Sådan er det for alle, der bliver sendt ud.

- Men selv om det er femte gang, jeg skal gøre det, er det ikke blevet lettere, siger Lea R. Nielsen, der blandt andet også har været med SMUK i Afghanistan.

Lea Nielsen, SMUK

12

DEN 12. DECEMBER OG 13. DECEMBER

Der er omkring 25 danske udsendte soldater i Kuwait. Egentlig skulle SMUK servere lækker julemusik og julestemning hjemmefra, men helt sådan går det ikke. Musikinstrumenterne og alt det andet udstyr er strandet et sted mellem lufthavnen i Karup og Kuwait. Containeren var ellers blevet pakket og gjort klar en måned tidligere, men frem er den ikke kommet, og musikerne får ikke løsnet en eneste tone. Alligevel gør de en forskel.

- Vi giver de udsendte et afbræk i hverdagen. Bare det at vi snakker med soldaterne, så sker der noget lidt andet. Det, kan man mærke, betyder noget. Det er faktisk vildt med den transformation, de ellers benhårde soldater gennemgår. De udtrykker ikke mange følelser, men når man så snakker med dem, slapper de af.

14

14. DECEMBER

Seks timer før de fem musikere fra SMUK skal videre mod Irak, kommer instrumenterne endelig frem. Hurtigt bliver de pakket om, så musikerne er sikre på, at det allervigtigste udstyr er til rådighed, når de lander i Irak.

15. DECEMBER

Kuwait og Irak har fælles grænse, og der er omtrent 600 kilometer fra lufthavnen i Kuwait til lufthavnen i Bagdad. Det kunne betyde en forholdsvis hurtig tur i en militærhelikopter, men helt sådan går det ikke. For de to lande har også et temmelig anspændt forhold til hinanden blandt andet på grund af Iraks invasion af Kuwait i 1990. Musikerne fra SMUK opdager derfor hurtigt, at det er kompliceret at komme fra det ene land til det andet.

- Vi havde forestillet os en times helikoptertur mod nord. I stedet skulle vi flyve civilt og skifte fly klokken 3 om morgenen, siger Lea R. Nielsen. Løsningen bliver først at flyve mod syd til Qatars hovedstad Doha og herfra videre til Bagdad. Mens musikerne er i lufthavnen, ruller bolden i ørkenstaten, hvor Qatar er værtsnation for VM i fodbold.

- Vi fik en cupcake i flyveren, hvor der var et lille billede med teksten "FIFA World Cup" på, ellers så vi intet. Det var faktisk lidt mærkeligt at være så tæt på VM og på samme tid så langt fra.

15

De lander i Bagdad, da dag er blevet til nat.

- Lufthavnen i Bagdad var noget helt andet end lufthavnen i Kuwait. Toiletet sejlede, der var intet toilet-papir, og der var ingen butikker, der lugtede mærkeligt – det var alt det, der ramte os. Og der stod vi så som fem tøser på tur og prøvede at se cool ud og ikke virke nervøse. Vi havde fået at vide hjemmefra, at vi skulle stå stejlt på at bruge vores blå tjenestepas. Der er de stempler, der skal til, men der er ingen oplysninger om os. Vi måtte ikke vise det rødbedefarvede pas, siger Lea R. Nielsen og forklarer, at en af truslerne i Irak er kidnapning.

I lufthavnen i Bagdad er der ingen danskere, der tager imod. Til gengæld er der en lokal gut med brede skuldre og flere guldringe end en biskop før reformationen.

- Han var vores forbindelsesled og skulle hjælpe os i sikkerhed. Han var ganske ferm til at få os igennem lufthavnen og gennem køerne ved de forskellige sikkerhedstjek. Nogle gange var der en ret alvorlig stemning i lufthavnen, men selv om man godt kan være lidt nervøs, så har vi alle et glimt i øjet, der

hjælper os undervejs. Det gør, at man bliver helt vildt sammentømret som gruppe, siger Lea R. Nielsen.

Den spanske mini-armada

En spansk kortegte skal bringe musikerne fra lufthavn til lejr. Musikerne får alle sikkerhedsvest og hjelm på. Mini-armadaen består af fire store, civile jeeps med tonede ruder. Bilerne er armerede, hvis en vejsidebombe skulle gemme sig på ruten.

- Kofanger mod kofanger, så ingen andre biler kunne komme i mellem, kørte de os gennem Bagdad. Det var midt om natten og hektisk, for de kørte hurtigt.

Undervejs kører spanierne ind på en grusvej og gør holdt. Der må ikke være mønstre i deres måde at køre ruten på.

- Det var som at være med i en film og bag efter en fed oplevelse. Men ikke så meget undervejs.

Dagens øvelokale, når man er på tur

16

16. DECEMBER

Endelig kan de fem musikere gøre det, der er formålet med rejsen. I lejren er et værksted, hvor en dansk mekaniker fra Slesvigske Fodregiment knokler for at få en bil samlet, så der er plads til en koncert. En halv time før koncerten skal begynde, ruller bilen ud.

- Vi spiller "Feliz Navidad", og en af de gravalvorlige, spanske soldater, der hentede os i lufthavnen, smider alle hæmninger og fiser rundt på værkstedets cementgulv og danser til julemusikken. Det var altså et lidt aparte syn, som man kun kunne blive glad i låget af, griner Lea R. Nielsen.

17

17. DECEMBER

Dagen efter giver kvartetten fra SMUK en lettere improviseret koncert i den kantine, hvor basens soldater indtager deres frokost.

Senere samme dag er der internationalt julemarked i den store lejr, hvor alle medbringer julemad fra deres hjemstavn. De danske soldater serverer æbleskiver.

Fra en lille scene serverer musikerne fra SMUK endnu mere god julestemning. Der er 25 grader, solen skinner, og humøret er godt.

- Der var rigtig mange i lejren, der var fra Slesvigske Fodregiment, og det var ret syret at gå rundt i Irak og høre alle sig mojn, siger Lea R. Nielsen.

18

18. DECEMBER

En uge efter de fem musikere forlod Danmark, går rejsen retur. De fem bliver samlet op i Kastrup Lufthavn og kørt mod Fyn og Sønderjylland. Kuwait og Irak er langt væk. Julehygge med familien tæt på.

2 x Dorthe og SMUK begejstrede publikum

SMUK Nytårskonserter vendte stærkt tilbage. Overalt var begejstringen stor og salene fyldte.

I selskab med solist Dorthe Gerlach og konferencier Dorthe Andersen blæste SMUK igen gang i det nye år med en række af de populære nytårskonserter. Som bekendt har SMUK Nytårskoncert været aflyst de seneste to år på grund af Corona. Var musikerne nervøse for, at publikum havde glemt dem, så blev denne ængstelse bragt til skamme. Der var fulde huse til stort set alle koncerter og i eksempelvis Varde klappede 1.200 i takt helt til sidste tone.

I år kom SMUK Nytårskoncert også forbi Fredericia. Også her var begejstringen stor. Nedenstående er ord fra den lokale anmelder fra "Fredericiaavisen".

"Det var kort sagt en koncert, som man sent glemmer, et publikum forlod stedet opløftet og klar til at starte det nye år på en god tone. Denne smukke afslutning med en solo trompet bagerst i salen der spillede i samklang og i mod en trompetist på scenen var uovertruffen, samtidig var dette en del af en hyldest til vore udsendte soldater."

"SMUK havde endnu en gang bevist, at de er et af de bedste orkestre i landet, deres repertoire spænder meget bredt fra intromelodien baseret på kabaret musik til Queens musik, deres fremføring er stemningsfyldt med blandt andet en nyopfundet måde at danse step på som Dorthe Andersen skulle lære på 20 sekunder, Jeg har dog set bedre step dans, men festligt var det."

"Denne anmelder håber denne koncert bliver en fast tradition, som folk kan se frem til hvert år."

Chefsignaler er i øvrigt en gammel tradition, der bliver brugt til at gøre tropperne opmærksomme på, at chefen ankommer til slagmarken, eller som vi bruger det i dag, ankommer til paraden.

Hele SMUK var i midten af september i Stettin i Polen og spille til det årlige gallabal for NATO-soldaterne i byen. Umiddelbart efter endt musicering modtog orkesterchefen Rasmus Frandsen en chefmønt på vegne af hele SMUK.

Musikere belønnet med chefmønter

Når der bliver ydet en ekstra indsats i Forsvaret, så bliver det nogle gange belønnet med en medalje. Faktisk kan soldater også modtage "chefens mønt", når de har gjort sig fortjent til anerkendelse. Mønten bliver oftest givet til soldater, der har bidraget til kropsånd og gået foran som et godt eksempel.

- Det er derfor en stor ære for SMUK, at vi i det sidste halvår af 2022 modtog hele fire "chefens mønter", siger orkesterchef Rasmus Frandsen.

I september var Jai Jenkov og Per Hyttel i Brunssum i Holland for at spille til flagdag for de udstationerede danske soldater. I forlængelse af flagceremonien blev de to musikere kaldt til Obersten, der efterfølgende tildelte dem hver en chefs mønt.

I juni modtog SMUKs solotrompetist Kenneth Pultz Stenum en chefs mønt af Chefen for Danske Artilleriregiment. Anledningen var den, at Kenneth havde komponeret og fremført et chefsignal til chefen for regimentet.

Grill på Gravene

Den 15. juni tænder SMUK i samarbejde med SMUK Støtteforening igen op under grillen og publikum til arrangementet "Grill på Gravene".

Her serverer SMUK masser af glad musik og ønsker samtidig hele Haderslev god sommer og tak for en stærk opbakning til Forsvarets Musikalske Ambassadører og Forsvaret som helhed.

En række af musikerne kan opleves som solister, der er kølige vand i kassen og køligt øl i hanerne. På grillen syder pølserne, og skulle en byge kigge forbi, så gør det ikke spor. Koncerten foregår i et stort telt

TID: Torsdag den 15. juni kl. 16.00-18.00
STED: Gravene, Haderslev
BILLETSPRIS: Gratis adgang
ARRANGØR: SMUK Støtteforening i samarbejde med SMUK

Traditionsrig sommerkoncert er tilbage

Københavns gamle fæstningsværk Kastellet bliver sommeren igennem atter fyldt med smukke toner fra forskellige musikkorps.

Onsdag den 9. august kan publikum opleve SMUK på kastellet, hvor der er lagt op til masser af traditionel mes-singmusik. Det er SMUKs egen dirigent Stig Mærsk, der leder orkesteret til denne sommerkoncert.

TID: Onsdag den 9. august kl. 19.00
STED: Kastellet, København
BILLETSPRIS: Gratis adgang

Kom helt tæt på musikorpset

Der er rigtig mange gode grunde til at være medlem af SMUK Støtteforening. En af dem er, at man som medlem får mulighed for at komme til en ganske særlig koncert med SMUK. Den finder sted i Slesvigske Musikhus den 27. april og er kun for medlemmer af SMUK Støtteforening.

Og lad det være sagt med det samme. Det er en af årets hyggeligste koncerter. Billetprisen inkluderer kaffe og hjemmebag og i pausen kigger musikerne ud til en snak om stort og småt.

SMUK Støtteforeningskoncerter

DIRIGENT: Stig Mærsk
TID: Torsdag den 27. april kl. 14.30
 Torsdag den 27. april kl. 19.30
STED: Slesvigske Musikhus, Louisevej, Haderslev
BILLETSPRIS: Kr. 100,- inkl. kaffe og kage
BILLETSAVG: Slesvigske Musikkorps
 tlf.: 72 83 12 63
 www.smukmusik.dk
ARRANGØR: SMUK Støtteforening i samarbejde med Foreningen SMUK Koncertfond

MARTS		
1. marts	Efterretningsregimentets Årsgangsparade	Varde
3. marts	Fredagsparade	Haderslev
9. marts	"SMUK så det swinger" – Kulturhus Harmonien	Haderslev
10. marts	"SMUK så det swinger" – Tobakken	Esbjerg
15. marts	Personalekoncert – Søgårdlejren	Søgård
17. marts	Fredagsparade	Haderslev
22. marts	SMUK Kammermusik – Slesvigske Musikhus	Haderslev
24. marts	Personalekoncert – Føringsstøtteregimentet	Fredericia
24. marts	Gabriel dag – Føringsstøtteregimentet	Fredericia
30. marts	"SMUK Forårskoncert" – Slesvigske Musikhus	Haderslev
31. marts	"SMUK Forårskoncert" – Kirkesalen på Koldinghus	Kolding
APRIL		
9. april	Danmarks besættelse 1940 – Parade og gudstjeneste	Haderslev
14. april	Fredagsparade	Haderslev
18. april	Slaget ved Dybbøl 1864 – Parade og koncert	Sønderborg
21. april	Fredagsparade	Haderslev
23. april	Slaget ved Kolding 1849 – Koncert og kransenedlæggelse	Christiansfeld
26. april	Åbning af 1. Verdenskrig udstilling – Sønderborg Slot	Sønderborg
27. april	Koncerter for SMUK Støtteforening – Slesvigske Musikhus	Haderslev
28. april	Fredagsparade	Haderslev
MAJ		
4. maj	Mindegudstjeneste i Haderslev Domkirke – Danmarks Befrielse 1945	Haderslev
4. maj	Haderslev Lysfest – Danmarks Befrielse 1945	Haderslev
5. maj	Mindehøjtidelighed – Danmarks Befrielse 1945	Skamlingsbanken
10. maj	Trænregimentets Årsgangsparade	Aalborg
12. maj	Udnævnelsesparade – Hærens Sergentskole	Varde
13. maj	SLFR jubilarstævne – Koncert og march gennem byen	Haderslev
17. maj	Danske Artilleriregiments sommerfest	Oksbøl
19. maj	Fredagsparade	Haderslev
26. maj	Fredagsparade	Haderslev
JUNI		
2. juni	Fredagsparade	Haderslev
9. juni	Udnævnelsesparade – Hærens Sergentskole	Slagelse
15. juni	"Grill på Gravene" – Gratis koncert på Gravene	Haderslev
16. juni	Fredagsparade	Haderslev
23. juni	Fredagsparade	Haderslev
24. juni	Kløften Festival – SMUK åbner "Store Scene"	Haderslev
29. juni	Parade og underholdning – Slesvigske Fodregiment	Haderslev
30. juni	Bjærningdag	Haderslev
JULI		
5. juli	Udfaldet fra Fredericia 1849 – Fakkeltog, parade og march	Fredericia
6. juli	Udfaldet fra Fredericia 1849 – Parade, Sørgemarch og march	Fredericia
7. juli	Fredagsparade	Haderslev
AUGUST		
9. august	Sommerkoncert på Kastellet	København
11. august	Fredagsparade	Haderslev
15. august	Hærens Sergentskoles Årsgangsparade	Varde
16. august	Velkomst til nye soldater – Føringsstøtteregimentet	Fredericia
17. august	Velkomst til nye soldater – Slesvigske Fodregiment	Haderslev
18. august	Velkomst til nye soldater – Trænregimentet	Aalborg
25. august	Fredagsparade	Haderslev